

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta:

8 kr. če se tiska enkrat,
12 " " " dvakrat,
15 " " " trikrat.

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu (administracija) in ekspedicijska na velikem trgu h. št. 9, II. nadstropje.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na velikem trgu h. št. 9, v II. nadstropji.

Izhaja po trikrat na teden, sicer: v torek, četrtek in soboto.

0 volitvah za deželni zbor.

Že drugi teden 9. junija se pričenjajo volitve v deželni zbor; volitve volilnih mož, ki imajo voliti 16 poslancev za kmečke občine se pa večinoma vrše v tem tednu ter so deloma v nekaterih občinah že dovršene. V kmečkih občinah za narodno stranko ne bo nobene nevarnosti, izvoljeni bodo povsod narodni poslanci, dasiravno se v nekaterih krajih oglašajo več kandidator in bode imel centralni volilni odbor jako sitno nalogo, preden bode izbral kandidata, ki bi bil vsem volilec všeč.

Tudi v mestih menda ne bode posebnih zaprek; nasprotna stranka nima nikjer upanja zmagati, ker se ji bo tudi v Postojni štrana zmešala in se bodo poravnale razmere, na ktere je ona stavila vse svoje zaupanje in so jo pripravile, da je jela misliti na lastnega kandidata.

Veliko posestvo je še negotovo; nasprotna stranka napenja vse žile, da bi vsaj v tem oddelku zmagala, in g. baron Apfaltrern se je obrnil celo do takih volilcev, ki so prej volili z narodno stranko. Toda upamo, da se noben ne bo dal preslepiti, in da nam ne bodo le zvesti ostali vsi dosedanja somišljeni, ampak da se nam jih bode pridružilo tudi še nekaj novih, zlasti njih, ki imajo blagor naše dežele in blagor velikih posestnikov, ne pa sebičnih namenov tako imenovane vstavoverne stranke pred očmi. Narodna stranka je namreč kot glavno pravilo pri volitvah za veliko posestvo izrekla, da naj se volijo samo taki možje, ki so sami veliki posestniki, ki bodo toraj v resnici pred očmi imeli korist velikega posestva,

ne pa strankarskih namenov. Vse drugači ravna tako imenovana vstavoverna stranka. Nji ni mar za veliko posestvo in za njegove koristi, ampak samo za ohranitev svoje moči, za rešitev onih mož, ki so se dosedaj odlikovali kot najhujši nasprotniki naroda slovenskega in sedanje vlade, ki bi pa morali odslej stopiti s pozorišča in bi že skoraj od njih ne bilo več ne duha ne sluha. Naši nemškutarji mislijo, da v deželnem zboru Kranjskem ne sme biti brez Dežmanov, Schrajev, Kalteneggerjev, Schafferjev itd.; ker pa ni nobenega upanja, da bi bili ti možje v mestnih ali kmečkih občinah izvoljeni, zato jim hočejo po naših velikih posestnikih pomagati v deželni zbor, da bodo tam uganjali svoje burke. Kakor je čuti, imeli so namreč naši vstavoverci o tej reči že svoj razgovor, ter so sklenili vse štiri gori imenovane gospode voliti v velikem posestvu. Poleg njih se kot nemškutarski kandidati za veliko posestvo še imenujejo: Grof Thurn, Gutmansthal, Zavinšek, grof Blagaj, Lukman in baron Apfaltrern.

V čast našim velikim posestnikom pa sodimo, da jih je več kot polovica med njimi, ki ne bode pripuščala, da bi veliko posestvo kranjsko postalo pribežališče političnih grešnikov, narodnih odpadnikov in naj bolj zagriženih vladnih nasprotnikov, ampak se bode poprijela od narodne stranke povdarjenega čisto naravnega načela, da naj veliko posestvo v deželnem zboru zastopajo veliki posestniki sami in da naj se izvolijo mirni, pošteni in spravljivi možje, katerim vedno hujskanje naroda zoper narod že preseda. Narodna stranka nobenih kandidatov ne proglašajo, ampak bode

njih izbiro prepustila velikim posestnikom samim, ki svoje ljudi najbolj poznajo in bodo naj lažje vedeli, kdo jih bode mogel v deželnem zboru naj bolje zastopati.

Naj končno še omenjamo nekterih določb volilnega reda, ker se nam je izrekla želja, da bi slovenski listi zopet opomnili nekoliko volilne postave. Za kmečke občine nam ni treba posebnih opominov, ker bodo volitve volilnih mož že skoraj dovršene. Poslance volijo 9. junija t. l. samo izbrani volilni možje, katerim le to na sree pokladamo, da naj doma ne pozabijo poverilnega lista ali legitimacijske karte, ker bi sicer ne mogli oddati svojega glasu. Ravno ta opominj velja mestnim in trškim volilem, ki bi tudi ne mogli voliti, ako bi ne imeli seboj legitimacijske karte, s katero se morajo pred volilno komisijo skazati.

Volitev se vrši ustmeno; zato naj si vsak volilec, bodisi za kmečke občine ali za mesta, dobro zapomni ime kandidata, ki ga hoče voliti, ter naj po imenu pred volilno komisijo poklican glasno pove krstno ime in priimek, in ako mogóče tudi značaj kandidatov, da ne bode nobene zmote in zmešnjave.

Volilni imenik se sestavi na podlagi zadnjih občinskih volitev; volilno pravico pa imajo v mestih in trgih, kjer so trije volilni razredi, vsi volileci prvega in drugega razreda, iz tretjega razreda pa samo oni, ki plačujejo vsaj 10 gld. direktnega davka. V mestih in trgih, kjer sta samo dva volilna razreda, imate volilno pravico samo prvi dve tretjini občinskih volilcev, razvrstjenih po velikosti davka, katerim se prištevajo še vsi oni, ki imajo po svoji

Listek.

Pot na Venero.

(Dalje.)

Začeva oba naenkrat in glej oba vprašava eno in isto, kje sva pa sedaj. Zarudiva kakor dva znanca, ki se čez dolgo časa zopet snideta, pa ne vesta vsled osupljenja ali zadrege na prvi mah drug drugega razločiti kakor, kako ti pa kaj gre in drugi kakor v odmev ponavlja, kako je pa vže kaj?

A ker je tako vprašanje vredno odgovora, začeva oba modrovati. Na lestvi je sicer vrezana številka CDXXX zraven pa velik NB. To pa pomeni nekaj posebnega, zato sva se ustavila, a kje da sva prav za prav, tega nama pa ne pove nobeno znamenje. 530 milj od zemlje, to je res, a kje pa v svetnem prostoru? Na konci? Ne, saj je pred nama in za nama pot. V sredi? Zakaj pa ravno midva v sredi? In vendar sva v sredi. Jadraj da s potencirano električno hitrostjo let, kolikor si jih misliti moreš narazen, in nikedar se ne bota srečala. Toraj sva v sredi. In solnce in

planeti so tudi v sredi. Torej ima ta prostor več sred, torej nobene, enako nobenega začetka in konca. In iz otročjih let nam je znano, da so nas mati tolažili, ako smo se bali strahu, češ v sredi je votel, okoli kraja ga pa nič ni, ali z drugimi besedami: reč, ki nima ne začetka ne srede ne konca, ne obstoji. In vendar prostor obstoji pri vseh teh lastnostih, izven prostora se midva še misliti ne moreva. Revna človeka! Kak mora pa biti Bog, ako je prostor — brezkončen. Tudi brezkončen? Da tu sva zopet prišla na pravo pot. Bog je vrhu tega tudi brez končen, ker brezkončna abstraktnost ne izključuje brezkončne konkretnosti. Čas in prostor pa sta abstraktna pojma človeku na tem svetu v pokoro . . .

A pustiva vse to modrovanje tu gori v nezmiru, vsaj je na zemlji dosti bolj pripraven kraj za to in poglejva raje malo okolo sebe. Krasen prizor to! V sredi obzorjeve kroglice dva človeka, okoli in okoli višnjevo obnebje, nad nama žareče solnce, pod nama pa naša mati zemlja. Tukaj jo pregledava ravno polovico. Z neoboroženim okom opazujeva raznobarvana krila štirih letnih časov, snežene planjave se-

vernega tečaja, bledozeleni prrt pomladanski na gornem pasu, za njim temno barvo vročega poletja, ki v rahlih sanjah preide v rumeno jesen doli na jugu. Vmes pa med temi raznoterimi plašči razločujeva bele snežene vtrinke na kučmah visokega po svetu potresenega gorovja, da se nama vidi, kakor da bi bila zemlja posejana z bledimi zvezdami. Kako je lepa ta naša zemlja! Kakšen mora biti še le on, na kojega migljaj se je porodila iz nič, in na kojega ukaz bode zopet prišla v nič!

S prostim očesom nadalje opazujeva njeno dnevno premikovanje. Razne bele pike, ktere delajo snežniki, debele zelene žile, ktere provzročujejo morja, potem kopna zemlja; vse to spreminjava jako brzo svojo lego in se vrti okoli osi različne kroge opisovaje. Iz te dozdnevne berzine bi lahko zračunala na kratek pot njeno pravo pot hitrost in dobila, da je na polutniku tri in tri četrtinke milj na minuto, torej ne dosti večja od zvoka. Ko bi pa daljnogled nastavila pred najine oči in opazovala Petrograd, videla bi, da se to mesto dvakrat bolj leno pomiče. Vzrok temu je 60stopinjska severna širjava njegova. In zakaj

osebni lastnosti pravico v občini voliti, kakor častni občani, aktivni duhovniki, doktorji itd.

V velikem posestvu imajo volilno pravico posestniki in posestnice zemljiš, vpisanih v deželno knjigo, od katerih plačujejo vsaj 100 gl. direktnega davka brez vojne priklade. Ti imajo pravico voliti tudi s pisanim pooblastilom, ki ga sme pa rabiti le kak drug velik posestnik. Noben pa ne more prevzeti več kot eno samo pooblastilo. Zato je jako potrebno, da se vsi naši volilci volitve vdeležijo osebno, ker bi sicer ne mogli rabiti pooblastil. Tudi ženske posestnice smejo voliti osebno, zato naj vse pridejo, ki le morejo, da ne bo manj osebnih volilcev, kakor pooblastil, kakor se je bilo že enkrat primerilo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Avstrijske dežele.

Z Dunaja. Svitli cesar so dali tajnemu svetovalcu Francu grofu Falkenhajmu brez takse red železne krone prve vrste z vojaško dekoracijo 3. vrste.

Volitve na **Tirolskem.** V nemških občinah so voljeni povsod konservativci. Liberalci niti niso poskušali spraviti koga svojih v zbor. V laških Tirolah je zvoljenih 8 konservativcev a 4 liberalci. — V mestu Briksen je izvoljen župan Kirchberger s 503 glasovi, njegov nasprotnik je dobil le 302 glasova. Po mestih v dolnji Inski dolini je zmagal liberalci Wildauer s 513 glasovi zoper 478 glasov konservativca župana Spornberger.

Deželni zbor v **Solnogradu** je bil odprt 28. t. m. V Solnogradu se je spominjal deželni glavar železnice preko Tur ter omenil, da bode to vplivalo na avstrijsko politiko v izhodu.

V **Gradcu** se je začel deželni zbor 28. t. m. Po sv. maši so se zbrali poslanci v prenovljeni deželni hiši. Navzoč je bil tudi c. k. deželni namestnik. Med drugimi predlogi je bilo tudi poročilo deželnega odbora, da se spremeni red za volitve v deželni zbor. — V seji v torek, 29. t. m. so volili dva perovodja, štiri poverjenike in odseke.

28. t. m. je v deželnem zboru za **Dolnje-Avstrijsko** naznanil deželni maršal, da sklep za prenarejenost volilnega reda za deželni zbor ni bil odobren. Povedani so bili tudi vzroki,

zakaj ta sklep ni bil potrjen. — Sklep je namreč šel na to, da bi Dunaj imel več poslancev, da bi pa selske občine temu pritrdile, dovolili so tudi 3 selskim okrajem, ki imajo naj več prebivalcev in naj več davka plačujejo, še vsakemu po jednega poslanca. — Vlada pa je odgovorila, da ne gre težiti na to, da bi nekateri okraji imeli po dva poslanca, marveč da ima vsak volitveni okraj tudi svojega poslanca, in da vsak kraj voli za se svojega poslanca.

Iz Lvova, 24. maja. Pri 74 volitvah v deželni zbor so voljeni skoro povsod kandidati osrednjega centralnega odbora. Rusinskih kandidatov je bilo voljenih 11, večidel so vsi zmerne stranke. V primeri s prejšnjimi so Rusini pridobili 4, a zgubili 8 sedežev.

Začel se je tudi deželni zbor v Tropavi za **Šlezijo** 28. t. m. Levica misli sprožiti debato o jezikovnem vprašanju. Lansko leto je vlada naznanila ta ukaz odgovarjaje na stavljenjo interpelacijo, in tačas ni bilo o tem debate. Zakaj da letos zopet na to pridejo; morda hočejo s to mislijo predreti, da so deželni zbori pravo torišče za obravnavo takih vprašanj. To je sicer resnično, in kar se Šlezije tiče, je nje zbor najboljši kraj za take obravnave, a zoper načelo centralistov je.

Vsako poletje, ko vsegavedočim časnika-rem tvarina poide, začnejo na lastno roko spletati laži, vgibanja itd. Letos so začeli že pripovedovati, da nameravajo naš presvitli cesar z nemškim cesarjem in laskem kraljem se sniditi v kakih toplicah. — Drugi si zmišljujejo, da snideta se naš in ruski cesar, ter vedó že ves načrt pogovora. Našemu se zagotavlja, da bode spet nosil nemško krono kot cesar nemški, ruskemu bi pa nasproti ostale vse izhodne dežele. — Poročilo bilo bi res zanimivo, naj ne bilo bi lažnjivo.

Vnanje države.

Ruski car je izdal razglas o kronanju, ki ima naslednje pomiloščenja. Opuščeni so vsi dolgovi na davkih za 1. januarja 1883 in sicer dolg na glavnem davku in na neposrednjem in posrednjem davku; kazen se ima zlažjati kaznjencem, osebe po administrativnem potu pregnane smejo se vrniti in niso dalje pod policijskim nadzorom. — Povrniti se smejo tudi beguni, ki so čez mejo ubegnili in kazni oproščeni so vsi, ki so se vdeležili vstaje na Poljskem, kateri dosihmal niso smeli bivati po stolnih mestih in poljskih gubernijskih mestih in niso mogli vstopiti v državne službe. Za več drugih hudodelstev je tudi po nekoliko

prizanašanja, izvzeti so morilci, roparji in po-žigaleci.

Carovo pismo do ministra vnanjih poslov pl. Giers-a povdarja politiko miru do vnanjih vlasti kakor tudi skrb, da se čast države varuje. Cesar pravi, da je nad ministrom najdel moža, ki je žnjim enih misli in ravna po njegovih nazorih, tedaj mu podeli red Aleksandra Nevskega v brilantih.

Iz Moskve. V nedeljo zvečer se je car sprehajal brez spremstva po mestu, da si svečavo ogleda. 28. t. m. je sprejemal ob 11. uri dopoldne v prestolni sobi v Kremlju Server pašo, japonsko in perziško poslanstvo, in je potem sprejel čestitanje plemstva, gubernijskih načelnikov, potem deputacije iz Finlandske, Kozakov in azijskih narodov, ki so prinesli soli in kruha. Kozaki so poklanjali caru podobe svetnikov. Slovesni sprejem je bil vpricho velikih knezov, velikih knežinj in vojvodinj iz Edinburgh. Car je govoril s vsakim posebej. Ob 1. uri so čestitali: diplomatično osebje, izvanredni poslaniki, višja duhovščina in udje državnega sveta.

Med bratovskima narodoma sovraštva ni konca ne kraja. Povodom ruskega kronanja v Moskvi so razdali **Poljaci** razglas, podpisan z več tisoč imen vseh stanov, v katerem zagotavljajo, da so Poljaci navzoči v Moskvi k popotovanju v Moskvo prisiljeni bili, žugaje jim s Sibirijo, na dalje pravijo v tem razglasu: Evropa bo morda mislila, da smo Poljaci srečni pod rusko vlado. Da Evropa zvé, kako je v resnici s to srečo, pošiljamo mi podpisani vsake vrste stanov na Poljskem, duhovni in neduhovni obeh katoliških redov (t. j. rimsko-katoliki in zedinjeni grki) ta protest v inozemstvo. — Potem pa naštevajo vse, kar je Poljska pretrpela začevši od l. 1772 do današnjega dne. Konečno pravijo: Poljca ne bode v Kremlju! Poljsko vpije za maščevanje do neba in Poljska verjame na svoje prerodenje. V Varšavi 3. maja 1883. Poljaki so s tem razglasom sebi silno škodovali, katoliški Cerkvi pa kaj malo koristili, a razveselili vse neprijatelje Slovanov, vse fanatične razkolnike, ki bodo sedaj lahko kazali na nespravedljive katoliške Poljce. — Ruskega cara, ki je katoliški Cerkvi pravičen postal, mora tak razglas v srce zaboleti, in ni skoraj drugače mogoče, da ostane nekov srd, neka mržna do Poljakov v njegovem, po vsem soditi, rahločutnem srci. Sedaj ko so nihilsti molčali, so se pa oglasili nepokojni Poljaci. — Naj bi Poljaci raje svoje vest spraševali, t. j. nazaj pogledali v Poljsko zgodovino, potem bi se nekoliko ohladil njih srd do Rusije. Se vé težko je odpusčenje, a

ne čutijo na zemlji tega, bi se lahko vprašalo. A v odgovor bi se vprašalo lahko: Kaj pa hočejo čutiti? Sunke, pretresljeje? Saj je vendar svetovna brzina edina v naravi, ki je jednako-merna. Sploh pa moramo pripoznati, da so najnavadnejša in najbrzejša in najhujša ona gibanja, kojih se komaj ali celo nezavedamo.

Nekaj analogije dobimo celo v moraličnem svetu. Kolik in kak je gib v naših prsih izvirajoč iz sebičnosti, ki je pravi motiv našim djanjem, in vendar koliko se hlinimo in sebi prigovarjamo, da smo vde iz za nežnejš čutil storili

Zadosti sva se že odpočila, sedaj pa le urno naprej na našo postajo, na Venero; drugače znava zamaknjena v krasne razglede še pozabiti nanjo. Pot do tje se sicer še vleče, a najin duh je vaju hitre hoje. Le ne zadrževati ga, in prehitel bo vse elementarne brzine. Davno popred, predno je topova kroglja priletela v sovražni tabor, je že duh topničarjev pri sovražnikih in predno je zamogla mlada jutranja danica priigrati s svojo svitlobo v oči, že si pri njej s svojim duhom. Vendar hočemo torej kam hitro priti, treba le vpreči duha in naenkrat smo tam. In kedar hočemo preletavati svetove tu gori nad nami in spodaj

pod nami, takrat se moramo peljati z duhom, ker družega voznika ni, in ko bi tudi bil, bil bi nerabljiv. Pač bi prišli z drugim lahkim potom do planetov v prav kratkem času, namreč ko bi mogli kakor Buda žarke zajezditi. Ti namreč, kakor nam učenjaki trdijo in kakor nas vsakdanja skušnja uči, jako hitro dirjajo. V osmih minutah in 13 sekundah bi nas priveli že do solnea, v eni in dve petinki sekundah pa, torej v enem hipu, bi stali na meseci, na Venero bi pa za časa njenega mlaja prijezdili v dveh minutah. A to je dosedaj še nemogoče in bode ostalo tako, dokler bodo ostali žarki še pri starem, to je, dokler ne bodo nehali biti samo pojem, za katerega se človek prijete ne more: žarki se nam le kot realni vidijo, kedar gledamo premočrtno razširjevanje svetlobe. Saj se tudi v ogledalu slika vidi tako naravna, da otročiček grabi po njej. Ali če hočeš nekaj sličnih pojmov iz merilstva, delala ti bo že točka veliko pregla-vice, ako si jo dosledno hočeš na tablo narisati, kajti najmanjši udarec v kredo je že cela ploskev, da še več, celo telo. Točke so torej le misljene, enako metafizične so vse črte in plošče.

Ker ni torej z žarki mogoče nadaljevati

pota, spustiva zopet svojega duha, in čez trenotek že stojiva na Venerinih tleh. Vstopila sva se najprvo na polutnik, in od tod prefrčavala bodeva vso njeno površino in se natačeneje seznanjevala z novim svetom.

In kakor bi se bila zmenila, pomakneva oba naenkrat svoja pokrivala globoko čez čelo, kajti veliko preveč svetlobe se nama je vtilo pri vstopu v oči. Ob enem pa je nama zalil hud pot ves obraz in vse telo, da se naji drži obleka, kakor da bi še le iz vode zlezla.

To ne bo nič, si mislim. Kajti kako hočeva opazovati, če še po zemlji pogledati ne smeva. Precej namreč, ko odpreš oči, moraš jih zopet zatisniti, ker tvoje oko ni vajeno take luči; treba si bo torej po moči pomagati. Na oči si deniva jako ukajena očala ter razpniava svoje velike solnčnike, potem pa poglejva po svetu, morda se pokaže kako vgodno mesto,

Lej, proti jugu je nekaj sence videti. Tja toraj idiva in sedé pod to senco se pripraviva k opazovanju.

(Dalje prih.)

mora biti, in zgodovina se ne dá nazaj potisniti.

Iz Ciriha na Švicarskem. Pri ljudskem glasovanju so zavrgli z veliko večino, da ima nehati siljenje za stavljenje koz, tudi so sklenili vpeljati zopet smertno kazen, a za to je bila majhna večina.

Protestantovski Švajcarji bi se radi znebili počasi krščanstva. Po svetem krstu je bil svet rešen barbarstva, s odpravo krsta pa hočejo zopet povrniti se v noč poganstva. — Veliki svet kantona Ciriha se je posvetoval o cerkveni postavi za deželno protestantovsko cerkev. — Tukaj je prišlo govorjenje, ali gre siliti državljane k sv. krstu, in so si zbesedavali prostomišljaki in ortodoksi (verni). Kakor v Bazlji, tako so tudi tukaj z veliko večino odpravili siljenje za krst. Za sv. krst jih je bilo 19 udov velikega sveta, a za oprostenje, t. j., da je vsakemu na prosto voljo dano, 140 udov.

Iz Hongkong se naznanja, da je kitajska vlada sicer spravljivih misli, vendar ostaja pri tem, da ima pravice do Tonkina, kot vrhovna oblast; pogodbe Bourée-jeve vendar ne more sprejeti, ker Francoski preveč dovoljuje. Kitajska vlada oporeka temu, da bi se bile kitajske čete bojevale zoper Francoze pri Hanoi, vendar misli, da je bilo več Kitajcev pri črni zastavi, pri kateri so izredne anamitske vojne. Kina noče posredovati med Francozi in Anamiti, a ne bode dopustila, da bi Francozje Tonkin posedli. Francoskega poslanca Tricono pričakujejo v Peking.

Izvirni dopisi.

V Kamniku, 28. maja. (*Volilni shod*.) Včeraj snidli so se po dohodu odličnih treh gostov iz Ljubljane g. viteza Bleiweisa, državnih poslancev gg. Kluna in dr. Poklukarja, nekateri volilci Kamniškega mesta v posvetovanje gledé kandidata v deželni zbor. Dasi-ravno o tem shodu, ker je bil nenadoma sklican, veliko število konservativnih volilcev ni vedelo, odločila se je vendar večina za obče-spoštovanega g. Murnika, tajnika kupčijske zbornice, kateri je znan kot skozi in skozi značajan, veren in za narod delaven mož, ki je vedno hodil pot prerano nam umerlega očeta dr. Bleiweisa, in se držal gesla: „Vse za vero, dom in za cesarja“. Tudi je slišati, da so narodni volilci Radoljice in Tržiča enacih misli, pri katerih zgorej omenjeni gospod enako zaupanje vživa. Sicer so nekateri, bodisi iz političnih, bodisi iz osebnih vzrokov, agitirali za nekega liberalnega kandidata, kateri pa zaradi svojega sploh znanega verskega mišljenja proti nemčurskemu kandidatu nikakor ne bi mogel prodreti. Zatorej je on vidivši razmere javno v shodu izrekel: da on ni kandidat.

Vsak pravi narodnjak se bo toraj strogo držal discipline in volil moža, ki ga večina volilcev želi, ker sicer bi tak pripomogel k nemčurski zmagi in bi si naklonil sramotno ime „narodnega izdajalca“, kar je gosp. dr. Samec v volilnem shodu prav ustmeno sam izrekel.

Neka pešica jako živahno se zdaj dela za dr. Sameca, ali nevarnost bi le tedaj bila, da zmaga nemčur, ako bi centralni volilni odbor postavil njega kot kandidata. Mislimo pa, da bi dr. Samecu samemu kandidatura ne bila ljuba, ker se je jako odločno in pošteno pri posvetovanju zaupnih mož izrekel. Okrajni glavar Dralka dela nek za Keeljna in zadnji tudi pravi, da sprejme kandidaturo zoper Sameca, ne pa proti g. Murniku, ki ga spoštuje.

Novomesto. (*Procesija presv. Rešnjega Telesa*.) V katoliški Cerkvi je eden najslavnejših praznikov praznik presv. Rešnjega Te-

lesa. Pojdimo v mesta, pojdimo v trge, pojdimo v najmanjšo vas, katera ima lastnega duhovnika, in povsod bomo vidili ta dan oltarje postavljene, povsod križe in podobe, povsod slovesno ozaljšane kraje.

Obhajali smo ta dan tudi v našem mestu pri jako vgodnem vremenu prav slovesno. Veličasten je bil sprevod, katerega se je vdeležilo na stotine pobožnega ljudstva tudi iz okolice. Prav lepo je bilo viditi množico gospej — med njimi blagorodno gospo soprogo c. kr. okrajnega glavarja in drugih mestnih žen s prižganimi svečami.

Zastopani so bili tudi vsi vradi v obilnem številu. Gg. vradniki obnašali so se dokaj dostojno. Pogrešali smo pa pri sprevodu — kar s tužnim srcem spoznamo — zastopnika stanu, kojemu je izročena odgojitev mladine naše. G. učitelj kerščanskega nauka, in profesor D. bila sta pri dijakih, toraj ne kot zastopnika profesorjev. A ne le, da se procesije niso vdeležili, pokazali so nekteri izmed njih, da so jim obredi katoliški nekaj vsakdajnega, navadnega, kajti ko je šel sprevod s presvetim Rešnjim Telesom mimo kavarne in so ondi zbrani gospodje vstali, obsedela sta le dva, in ta dva bila sta — profesorja, izmed niju eden celo vneti narodnjak!

Kodar je procesija šla, so bila razsvetljena vsa okna. Celo tukajšni kavarnar, kalvinec po veri, postavil je sveče na svoja okna. Le eno stanovanje ni bilo razsvetljeno, in kaj mislite čegavo? Liberalno olikanega prof. St., kateri je slonel na oknu, ter posmehovaje se zrl na verno ljudstvo. — Uboga mladina — takim odgojiteljem izročena.

Naj pri tej priliki dostavljamo še nekaj besed ljubljanskega opazovalca. Tudi tu je bilo prav vgodno vreme. Mnogo pobožnih, tudi zadržanje sploh je bilo še precej čedno, znabiti še lepše ko prešnja leta. Vradni dostojanstveniki so se prav redno zadržali.

A tudi zanikrnih gledalcev se ni manjkalo. Da ne morejo vsi s procesijo hoditi, je lahko umeti; a spodobno se zadržati, pa ni le lahko mogoče, ni le ojstra dolžnost, ampak tirja tudi olika in omika od vsakega. Bil sem na potovanji že v luteranskih, judovskih in drugih tempeljnih, a se tam slabo zadržati ter vernike tistega kraja pohujševati, to pisatelju in njegovim spremljevalcem nikdar na misel ni prišlo. A pri nas —! Res se takemu zadržanju ne moremo načuditi, ki ga pa dalje nočemo popisovati, saj je še vsakemu v spominu. Če novomeški dopisovalec graja učitelje, moramo tu grajati neke dijake, ki so zijalost in celo pokriti, do frančiskanske cerkve prišli in še le tu po prizadevanji nekaterih profesorjev se odkrili. Res vse graje vredna je taka vnmarnost. Stari možje s plešo, naj viši vradniki, cesar sami gredo odkriti in ponižno za presv. Rešnjim telesom, — in taki fantalini!

Naj opomnimo tu opazovanje na nekem popotvanji. Prav dopadala nam je lepa naprava v porenških cerkvah. V vsaki cerkvi je človek (ali tudi dva, trije) v to odločen, da je v posebni obleki pazil na red in spodobno zadržanje. Sem ter tje smo ga videli h komu stopiti ter mu kaj na uho pošepetati ali tudi le pomigniti mu, in dovolj je bilo, da se je napaka opustila. Da bila bi kaka zamera ali ustavljanje, nismo nikoli opazili — znamenje, da nered ni bil niti prostovoljen niti hudovoljen.

Bi le ne bilo prav tudi pri nas kaj takega vpeljati? Če ne vse, bi se vendar marsikaj napakega zaprečilo; zakaj upamo si, in smemo tudi očitno zatrdovati, da marsikaj se zgodi zaradi zijalosti in ne ravno iz hudovoljnosti. Tu zadostuje prijazen opomin. Kjer pa je hudovoljnost in vpornost, bi se smelo tudi ojestrejšje postopati. Res k veri ne moremo nikogar siliti in ga tudi nočemo, a k spodobnemu zadržanju smemo in moramo vsakega navzočega siliti; če noče — svobodno — naj gre strani, naj se v pohujšanje navzočih slovesnosti ne vdeležuje. To se sme tirjati, to se mora tirjati, če ne mora ravno nehati vsaki red in opustiti se vsaka državna in cerkvena slovesnost. Mar li ni tako? Da, pač; naj bi se toraj poskusilo.

Iz Celovca, 26. maja. (*„Mirova“ pravda*. — *Zveza med Celovcem in Ljubljano*.) „Mirov“ vrednik imel se bo v kratkem zagovarjati pred porotniki zavolj žaljenja časti. Bil je namreč v št. 6 „Mira“ dopis iz Grabinjske okolice, kjer se toži o grdem ravnanju grajšinskih vradnikov nasproti tamošnjim kmetom. Slovenski kmetje na Rudi, okoli Grebinja, Vovber in Lipice so veliki siromaki, ker nemajo ne drv, ne stelje; ves gojzd v okolici je lastnina grofov Eggerjev. Kmetje so prisiljeni drva od grajščine kupovati, in kdor se vradnikom zameri, mu drv še za denar ne dajo. Kmetje so vsi od grajščine odvisni in grajščinski vradniki pri volitvah nezaslišano pritiskajo, da morajo kmetje voliti nemške liberalce v občinske zastope, v deželni in državni zbor, če ne, se jim pa odpove delo v fužinah na Lipici ali pa drva in stelja. „Mir“ je nekoliko o tem pisal, in tako se je vzdignil ves „liberalni“ tabor zoper njega.

Posebno hud trn v peti jim je slovenska duhovščina, ktera je v zadnjih letih vrlo lepo začela ljudstvo buditi in ga učiti, naj nikar ne zametuje svojega jezika, ampak naj ga kot Božji dar spoštuje in goji. Kričavi Matschnigg je v zadnji številki svojega „schimpfblatt“ pisal, naj se nemška duhovščina popolnoma loči od slovenske, da bo potem prva obče spoštovana! Sovraštvo do slovenščine je tako veliko, da bi se naši liberalci radi zvezali z nemško duhovščino, da bi jim le pomagala, slovenščino na Koroškem popolnoma zatreti! V istem smislu se je izjavil tudi znani v Beljaku skovani „Villacher Programm“.

S tako ljutimi nasprotniki se nam je vojskovati. Borilcev za slovenščino nas je pa le pičlo število, ki ne najdemo podpore ne pri vladi, ne kje drugje, in zapuščeni smo skoraj da tudi od naših bratov onkraj snežnikov na jugu! Ako bi bili s Kranjci tesneje zvezani, pokazala bi se tudi pri nas kmalo potreba slovenskega jezika. Hribi nas sicer ločijo, pa ta zapreka bi se lahko odstranila, ako bi se izkopal prerov pod Ljubelom, da bi bil Kranj čez Tržič in Borovlje po najkrajši železniški črti zvezan z Celovcem! Ako bi se pa to pretežavno zdelo, naj se pa gradi železnica od Kranja po Kokerski dolini čez Jezerški vrh na Kaplo in Velikovec. Ta črta bila bi važna tudi v kupčijem oziru, kajti zveza med Kranjsko in Koroško čez Trebiž in Beljak nikakor ne zadostuje. „Slov. Narod“, ki v Ljubljani v ponedeljek izide, beremo po Celovških kavarnah še le v sredo popoldne, tedaj čez dva dni! Če namreč v torek zvečer po njem prašam, reče markér, da vlak iz Beljaka ni došel o pravem času, da toraj ljubljanskih

listov še ni dobiti na pošti! Nasprotno pa pridejo listi iz daljnega Dunaja še tisti dan, namreč jutranji listi ob štirih popoldne. Pri tako žalostni zvezi z Ljubljano se ni čuditi, da celovski krčmarji največ vina dobivajo iz Dolenje Avstrije, ko jim je vendar z Dolenjskega veliko bližej, ako bi bila kupčijska zveza za kaj!

V interesu Kranjske dežele je toraj, da se dela železnica skozi Ljubel, ali pa skoz Jezerski vrh. V tem času, ko Celovski vlak do Beljaka pride, bi billanko že v Trziču, in v tem času, ko pride do Trebiža, bi bil lahko že v Ljubljani! Novoizvoljeni narodni deželni zbor Kranjski, potrudi se za to črto, ki bo koristila tako Kranjem, kakor nam revnim koroškim Slovencem! V to Bog pomози!

Domače novice.

(Iz seje mestnega odbora.) V seji 29. t. m. se je podelilo g. Andreju Praprotniku, vodji I. mestne šole, častno meščanstvo ljubljanskega mesta brez taks; opravilno doklado so mu zvišali od 100 na 200 gld. in da se nekoliko okrepča dali so mu častne nagrade 200 gld. Čestitamo! — Za mestnega policijskega stražmeštra je bil izvoljen začasno g. Friderik Bezljaz z letno plačo 500 gld.

(Poziv!) Ko so se 20. t. m. vplivni in veljavni možje Notranjske v Postojni posvetovali o kandidatih za deželni zbor, dogovarjali so se ob enem o sprejemu Njih Veličanstva v Logatec. Stvar prepustili so tamošnjima županoma in slavnostnemu odboru, ki naj se v to svrhu voli. Ta osnoval se je 24. maja ter imel prvo svojo sejo 28. istega meseca, katere se je vdeležil c. kr. okrajni glavar g. Mahkot. Vkrenil je odbor med drugim, da povabi tem potom vsa županstva, društva, razna zastopništva, rodbine in posamezne osebe v Notranjski, da se poklonijo v imenu slednje Njih Veličanstvu o Njega prihodu v Logatec-Idrijo, ter da se vdeleže velikanske ljudske slavnosti, katero priredi slavnostni odbor v imenu Notranjceev o priliki pohoda Njih Veličanstva na Notranjsko. Spored: A. 1. Štirinajstega julija: razsvitljava in sprevod z bakljami iz Doljnega Logatea do c. kr. okrajnega glavarstva v Gorenji Logatec, katerega spremlja vojaška godba. 2. Petnajstega julija: Budnica. 3. Slovesni poklon dostojanstvenikov, županov, društev itd. Nj. Veličanstvu na kolodvoru Logaškem ob 7. uri zjutraj. 4. Slovesna sv. maša pri sv. Nikolaji v Dolenjem Logatci z azistenco — mešani pevski zbor z orgljami in vojaškim orkestrom. — 5. Skupni obed, pri katerem svira vojaška godba. 6. Poklon Nj. Veličanstvu o Njega odhodu iz Logatea ob 3. uri popoldne. B. Ljudska veselica — vrši se pod milim nebom. 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Petje in godba. 4. Ples in prosta zabava. 5. Zvečer umetalni ognji, kresi itd. Posamezne točke petja, godbe in plesa določijo se pozneje. Slavnostni odbor.

Razne reči.

— Iz Celja se nam naznanja, da je bil zbor katoliškega podpornega društva pretečeno nedeljo prav dobro obiskan. Vse točke v sporedu naznanjene so se izvršile povoljno, kar je toliko večje hvale vredno, ker je glavno osebo v igri zaradi nepričakovane bolezni dotičnega gospoda moral predstavljati novinec na

odru, pa je dostal vrlo dobro svojo poskušnjo. Gg. peveci so, kakor vselej, peli izvrstno. Dvo-spev gg. Gabrška in Krušiča (iz opere Trovatore), kakor samospev g. Krušič-a, nadalje „Večerna“ so se morale ponavljati. Na stenah so visele velike, nalašč za ta dan narisane slike slavnih možev iz vojske s Turki l. 1683: Cesarja Leopolda I., Janeza Sobijeski-ga, Grofa Staremberga, papeža Inocencija IX. in turškega vojskovodje: Kara Mustafa. Narvažnejši dogodki iz te za Avstrijo tako srečne in slavne vojske kakor pomen imenovanih možev za takratni čas nam je razložil društvenik v poglavitnih potezah.

— Nove marke za pisma bodo prišle meseca julija. Imele bodo c. k. orla in napis. Po 2 kr. bodo rujave, po 3 kr. zelene, po 5 kr. rudeče, po 10 kr. višnjeve, po 20 kr. rujave in po 50 kr. violčaste.

— Velika vojvodinja Toskanska je na praznik presv. Rešnjega Telesa šla na lov. Voz se je prevrnil in zlomila si je desno roko nad komolcem. Sicer se po okoljčinah po naznanilu zdravniškem dobro počuti.

— Kulturni boj na Nemškem še lepo cvete. Letos je bilo na Pruskem deset duhovnov kaznovanih, ker so Boga bolj ubogali, kakor ljudi. Plačati so morali od 10 do 300 mark in so bili še zaprti. Dekan Rzezniewski je bil zatožen, da je državnega župnika Kubezaka izobčil. Sojen je bil trikrat. Okrajna sodnija mu je odmerila 3 mesece zapora, deželna sodnija 9 mesecev, najviša pa 18 mesecev. Na to ga je tožil še cerkveni sodni dvor.

— Prav francoski predlog je stavil nek poslanec v Parizu: davk za plemenitaške naslove. Na pr. knez naj plačuje za svoje žlahtno ime 100 fr., vojvoda 80, markiz 70, grof 60, baron 50, vikonte 40 in navadni „von“ „od“ 30 fr. — Vrh tega si sme vsaki take naslove pridejati, če plača v državno denarnico za knježini naslov 50.000 fr., za vojvodov 45.000, markizov 40.000, za grofovski 35.000, za baronski 30.000, za vikontejev 25.000 in za navadni „von“ 20.000. — Res francosko! Judje bodo zdaj vsi vojvode in knezi; kaj jim je za 50.000 — 45.000 fr.!

Umrli so:

27. maja. Elizabet Blaž, vdova, 67 let, Poljanska cesta št. 40, vodenica.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice

od 1. junija naprej.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadri ni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Oso bni vlak
Dunaj Odhod	6:45 zvečer	7— zjutraj	9— zvečer	1:30 popold.	—
Mürzzuschlag	10: 4 „	10:16 „	1:57 po noči	5:27 „	—
Gradec	12: 1 po noči	12:48 popold.	6:10 zjutraj	9:35 zvečer	10:35 dopold.
Maribor	1:21 „	2:14 „	8:20 „	11:41 po noči	2:20 popold.
Celje	2:43 „	3:42 „	10:27 dopold.	1:50 „	5:34 „
Laški Trg	—	3:59 „	10:43 „	2: 6 „	5:56 „
Rimske Toplice	—	4:11 „	10:54 „	2:17 „	6:13 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:34 „	11:35 „	2:43 „	6:47 „
Ljubljana	4:45 „	6. 2 zvečer	1:28 popold.	5:45 zjutraj	10— „
Postojna	6: 3 „	7:43 „	3:37 „	7:53 „	1:33 po noči
Nabrežina	7:44 „	9:28 „	5:46 „	10: 3 dopold.	5:11 zjutraj
Trst Prihod	8:10 „	9:54 „	6:21 zvečer	10:38 „	6— „

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadri ni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Oso bni vlak
Trst Odhod	8— zvečer	6:40 zjutraj	10: 5 dopold.	6— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42 „	7:14 „	10:55 „	6:49 „	9:44 „
Postojna	10:13 „	9:12 dopold.	1:47 popold.	9:19 „	1:53 po noči
Ljubljana	11:28 po noči	10:45 „	3:44 „	12:10 po noči	5:45 popold.
Zidani Most	12:46 „	12:36 popold.	5:36 „	2:25 „	8:15 „
Rimske Toplice	—	12:49 „	5:48 „	2:39 „	8:33 „
Laški Trg	—	1: 1 „	5:59 „	2:52 „	8:50 „
Celje	1:28 po noči	1:19 „	6:19 zvečer	3:15 „	9:19 dopold.
Maribor	2:53 „	2:50 „	8:30 „	5:55 zjutraj	12:52 popold.
Gradec	4:20 zjutraj	4:25 „	10:55 „	8:20 „	4:35 „
Mürzzuschlag	6:30 „	6:49 zvečer	2: 2 po noči	11:46 dopold.	9:30 zv. Prih.
Dunaj Prihod	9:40 „	10— „	6:32 zjutraj	4:50 popold.	—

28. maja. Marija Turin, železničnega čuvaja hči, 17 let, Petrova cesta, čreves. tuberkuloza.

V bolnišnici:

24. maja. Marija Rebol, dninarjeva žena, 43 let, Poljanska cesta, št. 42, variola.

25. maja. Karol Pust, gostač, 41 let, plč, tuberkuloza. Marija Hafner, gostija, 52 let, plč. bolezen.

26. maja. Andrej Dobrave, gostač, plč. bolezen. — Neža Tompek, gostija, 72 let, slabost.

Eksekutivne dražbe.

1. junija. 1. e. džb. pos. Martin Režek iz Malih Lešec, 1415 gl. Metlika. — 3. e. džb. pos. Franc Kodela iz Budanj, Vipava. — 3. e. džb. pos. zemljišče Urb. št. 5 pod Silertabrom. Bistrica. — 1. e. džb. pos. Peter Sajatovič iz Jezernice št. 7, 172 gl. 65 kr. Metlika. — 1. e. džb. pos. Jakob Bregar iz Srednje vasi 567 gl. Kranj.

2. junija. 1. e. džb. pos. Jakob Puhar iz Kranja, 900 gl. Kranj. — 3. e. džb. pos. Valentin Juvančič iz Unca, 1937 gl. 50 kr. Logatec. — 1. e. džb. pos. Blaž Stegu iz Gorič, 1534 glg. Senožeče. — 1. e. džb. pos. Jakob Vodnik iz Zaloga, 2000 gl. Ljubljana. — 1. e. džb. pos. Marija Dolenc iz Stanežič. Ljubljana.

4. junija. 1. e. džb. pos. Marjete Stare iz Terboj, 1654 gl. Kranj. — 1. e. džb. pos. Jožef Blatnik iz Prevol, 300 gl. Žužemberk. — 1. e. džb. pos. Jakob in Johana Plut iz Švere št. 32, 310 gl. Žužemberk.

5. junija. 2. e. džb. pos. France Bratouž iz Šentvida št. 93. Vipava. — 1. e. džb. pos. Janez Macele iz Vimola, 935 gl. Rudolfovo. — Relicitačija pri dedičih Janeza Hrastarja iz Kala, 1755 gl. Rudolfovo. — 1. e. džb. pos. Matija Kobe iz Rigelna, 2395 gl. Rudolfovo. — Relicitačija pos. Jožefa Pugelna iz Velikega Kala, 1755 gl. Rudolfovo. — 1. e. džb. pos. Matej Natlačen iz Goč št. 12. Vipava.

6. junija. 1. e. džb. pos. Anton Jalovec iz Šutna, 1085 gl. Kostanjevica.

Na vrtu kmetijske družbe

se bode v soboto, 2. rožnika, po dražbi v našem dajala

prva in druga košnja vrtnega travnika,

ki meri nekako 4 orale.

Začetek dražbe je ob 9. uri dopoldne.

Viktor Globočnik,

c. kr. notar v Zatičini,

naznanja, da je že odprl svojo pisarno.